

ВПЛИВ РІШЕНЬ 41-Ї АСАМБЛЕЇ ІСАО НА РОЗВИТОК ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

Національний авіаційний університет
проспект Любомира Гузара, 1, 03680, Київ, Україна
E-mail: chulinda@ukr.net

Метою статті є здійснення аналізу рішень 41-ї Асамблеї ІСАО для визначення основних тенденцій розвитку цивільної авіації, їх впливу на подальший розвиток міжнародної цивільної авіації для забезпечення міжнародного миру і безпеки. **Методи дослідження:** застосовані зокрема, порівняльний та системний методи для з'ясування суті та ефективності імплементації рішень Асамблеї ІСАО у національну правову систему з метою створення безпечного міжнародного авіаційного простору, який ґрунтується, зокрема, на ідентичних правилах у сфері безпеки польотів, авіаційної безпеки, організації повітряного руху, захисту прав споживачів, систем комп'ютерного бронювання. **Результати:** встановлено, що пріоритетні питання, схвалені учасниками 41-ї Асамблеї ІСАО, є юридично обов'язковими для всіх держав-членів, які повинні забезпечити ефективність їх виконання. Належна імплементація рішень Асамблеї ІСАО у національні правові системи підвищить безпеку та ефективність міжнародної цивільної авіації, сприятиме підтримці безпечного, захищеного та сталого розвитку міжнародного авіаційного транспорту. **Обговорення:** імплементація рішень Асамблеї ІСАО державами-членами, зокрема, Україною, посилює інтеграційні процеси, оскільки встановлює обов'язкові правила, технічні вимоги, адміністративні процедури та базові експлуатаційні стандарти, рішення Асамблеї ІСАО потребують належного вивчення і втілення в національне законодавство держав-членів.

Ключові слова: Асамблея ІСАО; Міжнародна організація цивільної авіації; пандемія COVID-19; декарбонізація; інновації в авіації; імплементація.

Постановка проблеми та її актуальність. Міжнародна організація цивільної авіації (ІСАО) є установою ООН, яка об'єднує 193 країни з метою спільного використання повітряного простору для взаємної вигоди, відіграє фундаментальну роль у підтримці безпечного, захищеного та сталого розвитку міжнародного повітряного транспорту, оскільки авіація є основним фактором соціального, економічного та культурного розвитку країн.

Україна приєдналася до ІСАО у 1992 році, підписавши основний документ цієї організації – Конвенцію про міжнародну цивільну авіацію, надаючи згоду щодо певних принципів і заходів з тим, щоб міжнародна цивільна авіація могла

розвиватися безпечним і упорядкованим чином, щоб міжнародні повітряні сполучення могли встановлюватися на основі рівності повітряним шляхом і здійснюватися раціонально та економічно [1].

Бажаючи створити спільний авіаційний простір (САП), що ґрунтується на взаємному доступі до ринків авіаперевезень Сторін, з рівними умовами конкуренції та повагою до однакових правил, зокрема, у сфері безпеки польотів, авіаційної безпеки, організації повітряного руху, гармонізації соціальної сфери та захисту навколишнього середовища, Україна підписала Угоду між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з

іншої сторони, про спільний авіаційний простір [2]. Після приєднання України до ІСАО Угода по САП посилює інтеграційні процеси, оскільки встановлює обов'язкові правила, технічні вимоги, адміністративні процедури та базові експлуатаційні стандарти. Україна ефективно імплементує міжнародні та європейські стандарти цивільної авіації з метою створення безпечного міжнародного авіаційного простору, який ґрунтується, зокрема, на ідентичних правилах у сфері безпеки польотів, авіаційної безпеки, організації повітряного руху, захисту прав споживачів, систем комп'ютерного бронювання, а також на ідентичних правилах стосовно соціальних аспектів.

План заходів з виконання Угоди між Україною та Євросоюзом про спільний авіаційний простір передбачає «пріоритизацію актів законодавства ЄС, що підлягають інкорпоруванню в законодавство України». Відповідальною за це призначено Державіаслужбу, яка має визначити, чи потребуватиме Україна технічної допомоги ЄС для імплементції європейського законодавства в українське [3]. Для успішного розвитку цивільної авіації важливим є врахування рішень 41-ї Асамблеї ІСАО у національному законодавстві держав-членів, зокрема, України, що зумовлює актуальність теми.

Метою статті є здійснення аналізу рішень 41-ї Асамблеї ІСАО для визначення основних тенденцій розвитку цивільної авіації, їх впливу на подальший розвиток міжнародної цивільної авіації для забезпечення міжнародного миру і безпеки, визначення пріоритетних питань ІСАО, які спрямовують всесвітню політику Організації на наступні три роки.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. Важливість використання стандартів і рекомендованої практики ІСАО у цивільній авіації аналізується у працях, зокрема, М. Раскалей, Т. Петрова, О. Григорова, О. Ложачевської, Г. Агеевої та ін. Однак процесу впровадження стандартів та рекомендацій ІСАО, пріоритетних питань розвитку міжнародної цивільної авіації, приділено небагато уваги у працях вітчизняних вчених. Серед нових досліджень варто зазначити праці таких науковців, як В. Форманюк,

О. Каненберг-Сандул, І. Садловська, які аналізують відповідність регулювання діяльності повітряного транспорту України міжнародним та європейським вимогам. Втілення рішень Асамблеї ІСАО потребує подальшого дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. 41 Асамблея ІСАО проходила з 27 вересня по 7 жовтня 2022 року в штаб-квартирі ІСАО в Монреалі, під час якої країни-члени та представники міжнародних організацій встановили пріоритети ІСАО у сфері міжнародної цивільної авіації, а саме: скорочення авіаційних викидів вуглецю, подолання наслідків пандемії COVID-19 для глобального повітряного транспорту, спрощення стандартів для формування та вдосконалення міжнародних повітряних польотів, інновації та цифрові технології, підвищення безпеки та ефективності системи міжнародного повітряного транспорту, а також багато інших проблем, пов'язаних із майбутньою безпекою та зручністю пасажирів. Під час сесій Асамблеї завжди розглядаються програми ІСАО у сферах економічної, правової та технічної співпраці. Результати потім надаються іншим органам ІСАО та її державам-членам, як це передбачено статтею 49 Конвенції про міжнародну цивільну авіацію. Кожна держава-член має право на один голос у питаннях, які розглядаються Асамблеєю, рішення приймаються більшістю поданих голосів.

Аналізуючи сталий розвиток цивільної авіації, учасники Асамблеї підтвердили свою прихильність до виконання документа ООН «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року», який передбачає залучення всіх країн до сприяння процвітанню, захисту планети, забезпечення миру, знищення бідності, щоб до 2030 року всі люди могли жити у безпечному світі [4]. Міжнародна організація цивільної авіації бере активну участь у розробці рекомендацій для досягнення Цілей сталого розвитку у сфері цивільної авіації [5].

Серед пріоритетних питань 41-ї Асамблеї ІСАО, в першу чергу, учасники обговорювали глобальні довгострокові цілі щодо скорочення авіаційних викидів вуглецю, декарбонізації

міжнародного повітряного транспорту. Досягнення глобальної бажаної цілі щодо нульового чистого викиду вуглецю до 2050 року (LTAГ) охоплює прискорене впровадження нових та інноваційних авіаційних технологій, оптимізацію польотної діяльності, а також збільшення виробництва та використання стійкого авіаційного палива (SAF). Президент Ради ICAO Сальваторе Шаккітано наголосив на тому, що ухвалення державами цієї нової довгострокової цілі щодо декарбонізації повітряного транспорту стане важливим внеском у зелені інновації та імпульсом впровадження, який необхідно прискорити протягом наступних десятиліть, щоб досягти польотів з двигуном без викидів [6]. Важливість впливу авіації на навколишнє середовище, розробку рекомендації ICAO щодо нових глобальних стандартів для підтримки безперервного впровадження системи щодо компенсації та скорочення викидів вуглецю для міжнародної авіації, а також щодо технічних аспектів стійкості авіаційного палива підтверджується аналізом діяльності ICAO щодо створення кращого авіаційного простору для майбутніх поколінь, зменшуючи глобальний вплив на клімат, а також для досягнення нульового чистого викиду вуглецю до 2050 року [7].

Держави повністю підтримали нову програму ICAO з надання допомоги, нарощування потенціалу та навчання для екологічно безпечного авіаційного палива (ACT-SAF). Країни узгодили нову лінію скорочення викидів вуглецю для міжнародної авіації (CORSIA), яка з 2024 року має зрости утричі у порівнянні з викидами CO₂ у 2019 році. Досягнення чистого нульового рівня викидів вуглецю до 2050 року потребує в найближчі десятиліття значних і постійних інвестицій та фінансування. Європейський Союз надає важливу підтримку Програмі ICAO щодо підготовки персоналу в сфері виробництва безпечних видів авіаційного палива. У прагненні стати першим вуглецево-нейтральним континентом через програму «Зелена угода» ЄС поставив перед собою дуже амбітні завдання щодо декарбонізації авіації [8]. Впровадження нових технологічних інновацій вимагає модернізації національної нормативно-правової бази держав-членів ICAO. Дедалі більше держав та

міжнародних організацій, зокрема, Україна, беруть активну участь у програмі щодо виробництва і застосування безпечного авіаційного палива.

Наступним пріоритетним питанням 41-ї Асамблеї ICAO було обговорення подолання наслідків пандемії COVID-19 для повітряного транспорту. Результати з питань COVID-19 були враховані в угодах держав у сфері спрощення процедур повітряного транспорту, зокрема в частині рекомендацій щодо необхідності досягнення безконтактних цифрових пасажирських перевезень, пов'язаних зі здоров'ям. Держави погодилися на прийняття міжнародних сертифікатів здоров'я з функціями перевірки видимої цифрової печатки ICAO, які сприяють безпечній аутентифікації статусу вакцинації мандрівника.

Рішення Асамблеї ICAO про безпеку та спрощення процедур сприятимуть відновленню авіаційного сполучення. ICAO як універсальна та координуюча організація у сфері цивільної авіації розробляє рекомендації для боротьби з COVID-19 у сфері цивільної авіації, щоб світ міг бути краще підготовленим до реагування на майбутні надзвичайні ситуації у сфері охорони здоров'я [9]. Асамблея прийняла Декларацію про спрощення процедур повітряного транспорту, підтверджуючи зобов'язання забезпечити безпечно та ефективно відновлення авіації після пандемії COVID-19 і зробити авіацію менш вразливою в майбутньому [10].

Інновації в авіації сприяють досягненню обох цих глобальних цілей, і, відповідно, на 41-й Асамблеї держави визначили широкий спектр пріоритетів щодо того, як отримати цифрові технології, нові авіаційні та силові технології, розробки екологічно чистого авіаційного палива та багато інших поточних досягнень, що зможуть сприяти покращенню екологічної та експлуатаційної стійкості авіації в найближчі десятиліття. Отже, ще одним пріоритетним питанням було обговорення розвитку інновацій в авіації. Міжнародна організація цивільної авіації встановлює міжнародні стандарти щодо впровадження нових технологій, а також розробки стратегії глобальної співпраці для реалізації еволюційних змін у повітряному сполученні.

Впровадження інноваційних технологій посилюється за допомогою Бюро технічного співробітництва ICAO, у тісній координації з регіональними офісами ICAO, підтримуючи співпрацю з державами для кращого розуміння ситуації і нових потреб. ICAO оцифровує усі аспекти своєї роботи, щоб полегшити доступ до документації та покращити внутрішній інформаційний обіг. Застосування оцифрування в авіації може допомогти отримати більш ефективний доступ до важливої інформації та надати можливість взаємодіяти з авіаційною спільнотою. Дослідження науковців надають конкретне уявлення про шляхи впровадження інновацій в авіаційній галузі [11]. Програмне забезпечення для прогнозованого технічного обслуговування може визначити, які компоненти літака потребують ремонту, перш ніж вони покажуть будь-які ознаки неоптимальної продуктивності. Це не лише економить час, а й допомагає заощадити кошти авіакомпанії, оскільки тепер вони можуть купувати запасні частини заздалегідь і лише тоді, коли це необхідно для ремонту. Незважаючи на виклики, з якими довелося зіткнутися авіакомпаніям, починаючи від намагання вийти на вуглецево-нейтральний режим і закінчуючи пандемією Covid-19, яка зменшила кількість щоденних рейсів, саме ці досягнення в технологіях дозволяють авіаційній галузі продовжувати процвітати.

Під час роботи 41-ї Асамблеї ICAO дев'ять держав отримали спеціальне визнання Президента Ради ICAO за досягнення у сфері нагляду за безпекою польотів. Президент Ради ICAO Сальваторе Шаккітано відзначив значний прогрес дев'яти держав у вдосконаленні систем нагляду за безпекою та охороною, нагородивши їх сертифікатами. Серед цих держав сертифікат отримала й Україна за прогрес у сфері безпеки. Сертифікати видаються на основі результатів Універсальних програм аудиту контролю за охороною та безпекою ICAO щодо ефективного впровадження стандартів і рекомендованої практики ICAO у цих сферах.

На 41-й Асамблеї ICAO державні авіаційні регулятори підписали важливі угоди і рішення, які дозволять підвищити безпеку та ефективність роботи системи міжнародного повітря-

ного транспорту. Зокрема, держави схвалили останні редакції Глобального плану авіаційної безпеки (GASP) ICAO та Глобального аеронавігаційного плану (GANP). Ці важливі стратегічні документи скеровують співпрацю та дії держав на основі глобальних авіаційних цілей, що об'єднає авіаційне співтовариство і забезпечує узгоджений прогрес у всьому світі щодо ключових пріоритетів цивільної авіації.

Підписуючи Міжнародну конвенцію цивільної авіації, а також Угоду про САП, Україна брала на себе зобов'язання привести своє законодавство у відповідність до вимог міжнародних та європейських стандартів цивільної авіації, що охоплює утворення нових і реформування існуючих інститутів, здійснення інших заходів, необхідних для успішної діяльності України у світовому авіаційному просторі, адаптації стандартів та рекомендованої практики Міжнародної організації цивільної авіації (ICAO) у правову систему України.

Важливість змістовного аналізу адаптації міжнародних вимог з безпеки авіації, запровадження відповідних процедур для українських авіаційних суб'єктів та об'єктів авіаційної діяльності підтверджується дослідженнями науковців [12; 13]. Важливими є слова Президента ICAO Сальваторе Шаккітано, які він сказав на завершенні роботи Асамблеї, він підкреслив, що коли перед людством постають виклики справді глобального масштабу, як це, безперечно, відбувається сьогодні, існує очікування, що авіація буде на передньому краї нашої спільної глобальної відповіді.

Висновки. Характеристика рішень 41-ї Асамблеї ICAO дозволяє зробити висновки, що вони спрямовують діяльність міжнародних та європейських організацій цивільної авіації, що є важливим для всього людства, оскільки цивільна авіація є однією з найважливіших галузей національної економіки, ефективне функціонування якої є необхідною умовою стабілізації, розвитку міжнародної діяльності, задоволення потреб населення в авіаперевезеннях, забезпечення захисту національних інтересів України.

Держави-учасники 41-ї Асамблеї ICAO прийняли важливі рішення, що підтримують

майбутню безпеку, охорону та сталість повітряного транспорту, включаючи ключову глобальну угоду щодо досягнення його повної декарбонізації до 2050 року, сприяють співпраці між державами через надання рекомендацій щодо економічної політики, впровадження відповідних заходів, створення потрібних нормативно-правових актів. Максимальне забезпечення безперервності діяльності щодо адаптації авіаційного законодавства України до стандартів і рекомендацій Асамблеї ICAO у складних умовах воєнної агресії з боку РФ є надзвичайно важливим.

Література

1. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_038#Text (дата звернення 15.01.2023).

2. Угода між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони, про спільний авіаційний простір. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_004-21#Text (дата звернення 15.01.2023).

3. Про затвердження плану заходів з виконання Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони, про спільний авіаційний простір. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 лип. 2022 р. № 593-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/593-2022-r#Text> (дата звернення 15.01.2023).

4. How the UN is supporting The Sustainable Development Goals in Ukraine. URL: <https://ukraine.un.org/en/sdgs>. (дата звернення 15.01.2023).

5. Чулінда Л.І. Цілі сталого розвитку: пріоритети цивільної авіації. *Copernicus Political and Legal Studies*. 2022. Том 1. Вип. 2. URL: <https://czasopisma.marszalek.com.pl/images/pliki/ksm/34/ksm3407.pdf>.

6. States adopt net-zero 2050 global aspirational goal for international flight operations. URL: <https://www.icao.int/Newsroom/Pages/States-adopts-netzero-2050-aspirational-goal-for-international-flight-operations.aspx?fbclid=IwAR2mH4hzjPw>

2N3H_ObZIVze_5XQAemno9n4fu1ONAEkgo7zGErDoG4CbDuk (дата звернення 15.01.2023).

7. Чулінда Л.І. «Net-zero 2050» - один із пріоритетів цивільної авіації. *X Всесвітній конгрес «Авіація в XXI столітті» – «Безпека в авіації та космічні технології»*. 28-30 вер. 2022 р. Київ: Національний авіаційний університет. URL: <https://conference.nau.edu.ua/index.php/Congress/Congress2022/author>.

8. Council President focuses on «Net Zero» goal in remarks to European Parliament. URL: <https://www.icao.int/Newsroom/Pages/RU/Council-President-focuses-on-Net-Zero-goal-in-remarks-to-European-Parliament.aspx> (дата звернення 15.01.2023).

9. Чулінда Л.І., Мялковська О.О. Рекомендації міжнародних організацій для відновлення діяльності цивільної авіації в період пандемії COVID-19. *Юридичний науковий електронний журнал*. Запорізький національний університет. 2022. № 5. С. 676-679.

10. ICAO Assembly security and facilitation decisions will drive important post-pandemic enhancements. URL: https://unitingaviation.com/news/security-facilitation/icao-assembly-security-and-facilitation-decisions-will-drive-important-post-pandemic-enhancements/?utm_source=International+Civil+Aviation+Organization&utm_campaign=f23a91baae. (дата звернення 15.01.2023).

11. Andy Graham. Top 5 Innovations And Trends In Aviation In 2022. URL: <https://www.qoco.aero/blog/top-5-aviation-industry-innovations-and-trends-in-2022> (дата звернення 15.01.2023).

12. Садловська І.П., Овсак О.П. Аналіз відповідності регулювання діяльності повітряного транспорту України вимогам Європейського Союзу до країн-кандидатів. *Економіка та управління національним господарством*. 2022. № 2(88). С. 30-39.

13. Григоров О.М. Міжнародно-правові засади регулювання відносин у сфері цивільної авіації: становлення та розвиток: монографія. Одеса: Фенікс, 2020. 440 с.

References

1. Konventsiiia pro mizhnarodnu tsyvilnu aviatsiiu 1944 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>

laws/show/995_038#Text (data zvernennia 15.01.2023).

2. Uhoda mizh Ukrainoiu, z odnii storony, ta Yevropeiskym Soiuzom i yoho derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony, pro spilnyi aviatsiinyi prostir. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_004-21#Text (data zvernennia 15.01.2023).

3. Pro zatverdzhennia planu zakhodiv z vykonannia Uhody mizh Ukrainoiu, z odnii storony, ta Yevropeiskym Soiuzom i yoho derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony, pro spilnyi aviatsiinyi prostir. Rozporiadzhennia KMU vid 12 lyp. 2022 p. № 593-p. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/593-2022-p#Text> (data zvernennia 15.01.2023).

4. How the UN is supporting The Sustainable Development Goals in Ukraine. URL: <https://ukraine.un.org/en/sdgs>. (data zvernennia 15.01.2023).

5. Chulinda L.I. Tsili staloho rozvytku: priorityty tsyvilnoi aviatsii. *Copernicus Political and Legal Studies*. 2022. Tom 1. Vypusk 2. URL: <https://czasopisma.marszalek.com.pl/images/pliki/ksm/34/ksm3407.pdf>.

6. States adopt net-zero 2050 global aspirational goal for international flight operations. URL: https://www.icao.int/Newsroom/Pages/States-adopts-netzero-2050-aspirational-goal-for-international-flight-operations.aspx?fbclid=IwAR2mH4hzjPw2N3H_ObZIVze_5XQAemno9n4fu1ONAEkgo7zG4CbDuk (data zvernennia 15.01.2023).

7. Chulinda L.I. «Net-zero 2050» - odyz iz prioritytiv tsyvilnoi aviatsii. X *Vsesvitnii konhres «Aviatsiia v XXI stolitti» – «Bezpeka v aviatsii ta kosmichni tekhnologii»*. 28-30 ver. 2022 r. Kyiv: Natsionalnyy aviatsiyny universytet. URL:

[https://conference.nau.edu.ua/index.php/Congress/Congress 2022/author](https://conference.nau.edu.ua/index.php/Congress/Congress%2022/author).

8. Council President focuses on «Net Zero» goal in remarks to European Parliament. URL: <https://www.icao.int/Newsroom/Pages/RU/Council-President-focuses-on-Net-Zero-goal-in-remarks-to-European-Parliament.aspx>. (data zvernennia 15.01.2023).

9. Chulinda L.I., Mialkovska O.O. Rekomendatsii mizhnarodnykh orhanizatsii dlia vidnovlennia diialnosti tsyvilnoi aviatsii v period pandemii COVID-19. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal*. Zaporizkyi natsionalnyi universytet. 2022. № 5. С. 676-679.

10. ICAO Assembly security and facilitation decisions will drive important post-pandemic enhancements. URL: https://unitingaviation.com/news/security-facilitation/icao-assembly-security-and-facilitation-decisions-will-drive-important-post-pandemic-enhancements/?utm_source=International+Civil+Aviation+Organization&utm_campaign=f23a91baae (data zvernennia 15.01.2023).

11. Andy Graham. Top 5 Innovations And Trends In Aviation In 2022. URL: <https://www.qoco.aero/blog/top-5-aviation-industry-innovations-and-trends-in-2022> (data zvernennia 15.01.2023).

12. Sadlovska I.P., Ovsak O.P. Analiz vidpovidnosti rehuliuвання diialnosti povitrianoho transportu Ukrainy vymoham Yevropeiskoho Soiuzu do krain-kandydativ. *Ekonomika ta upravlinnia natsionalnym hospodarstvom*. 2022. № 2(88). С. 30-39.

13. Hryhorov O.M. Mizhnarodno-pravovi zasady rehuliuвання vidnosyn u sferi tsyvilnoi aviatsii: stanovlennia ta rozvytok: monohrafiia. Odesa: Feniks, 2020. 440 с.

THE INFLUENCE OF THE DECISIONS OF THE 41ST ICAO ASSEMBLY ON THE DEVELOPMENT OF CIVIL AVIATION

National Aviation University
Liubomyra Huzara Avenue, 1, 03680, Kyiv, Ukraine
E-mail: chulinda@ukr.net

*The purpose of the article is to analyze the decisions of the 41st ICAO Assembly to determine the main trends in the development of civil aviation, their impact on the further development of international civil aviation to ensure international peace and security. **Research methods:** applied, in particular, comparative and systematic methods to find out the essence and effectiveness of the implementation of the decisions of the ICAO Assembly into the national legal system with the aim of creating a safe international aviation space, which is based, in particular, on identical rules in the field of flight safety, aviation security, organization air traffic, protection of consumer rights, computer reservation systems. **Results:** it was established that the priority issues approved by the participants of the 41st ICAO Assembly are legally binding for all member states, which should ensure the effectiveness of their implementation for all member states. Proper implementation of the decisions of the ICAO Assembly into national legal systems will increase the safety and efficiency of international civil aviation, will contribute to the support of safe, secure and sustainable development of international air transport. **Discussion:** the implementation of the decisions of the ICAO Assembly by the member states, in particular, Ukraine, strengthens the integration processes, as it establishes mandatory rules, technical requirements, administrative procedures and basic operational standards, the decisions of the ICAO Assembly need to be properly studied and implemented into the national legislation of the member states.*

The characteristics of the decisions of the 41st ICAO Assembly allow us to conclude that they direct the activities of international and European civil aviation organizations, which is important for all mankind, since civil aviation is one of the most important branches of the national economy, the effective functioning of which is a necessary condition for the stabilization and development of international activities, meeting the needs of the population in air transportation, ensuring the protection of the national interests of Ukraine.

***Key words:** ICAO Assembly; International Civil Aviation Organization; COVID-19 pandemic; decarbonization; innovation in aviation; implementation.*

Стаття надійшла до редакції 27.01.2023